

2. Weldon, G. (2016). *The Term 'Graphic Novel' Has Had A Good Run. We Don't Need It Anymore*. Washington, D.C.: NPR [in English].

3. MAL'OPUS. *Wikipedia: vilna entsyklopediia*. Retrieved from <https://uk.wikipedia.org/wiki/MAL%27OPUS> [in Ukrainian].

4. Hrafichnyi roman [Graphic novel]. *Wikipedia: vilna entsyklopediia*. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Graphic_novel [in Ukrainian].

УДК 655.254.22(045)

© **Марія Крикунова**, студентка 4-го курсу, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2022 р.

Науковий керівник: О. М. Левчук, канд. філол. наук, доц., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

РЕДАГУВАННЯ НАУКОВО-ІНФОРМАЦІЙНИХ ВИДАНЬ: БАЗОВІ ПІДХОДИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА

Проаналізовано роль редактора у редагуванні науково-інформаційних видань. Виявлено недоліки редакторської роботи та способи їх усунення. Розглянуто співпрацю редактора та автора рукопису.

Ключові слова: науково-інформаційні видання; редагування; типові помилки; робота редактора; першотвір.

The role of the editor in editing scientific and information publications is analyzed. The shortcomings of editorial work and ways to eliminate them are revealed. The cooperation between the editor and the author of the manuscript is considered.

Keywords: scientific and information editions; editing; typical mistakes; editor's work; original work.

«Науково-інформаційна діяльність — це сукупність дій, спрямованих на задоволення потреб громадян, юридичних осіб і держави у науково-технічній інформації, що полягає в її збиранні, аналітично-синтетичній обробці, фіксації, зберіганні, пошуку і поширенні» [1].

Таке визначення науково-інформаційної діяльності подано в законі України. Його ухвалили у 1993 році, тобто 29 років назад. Чи актуальне це визначення в сучасній площині науково-інформаційної діяльності? Так, оскільки ми маємо безперервний розвиток науки. (краще тут не риторично, а декларативно).

Саме тому тема актуальна. Редактор для підготовки науково-інформаційного контенту відіграє винятково важливу роль, оскільки має перевіряти як точність і коректність викладу, так і правильність оформлення рукопису. Від цього залежить комунікативна ефективність науково-інформаційних видань (НІВ).

Отже, задля якісного редагування НІВ є підкреслено важливими розумові якості редактора, його багаж знань, ерудиція. Перед тим, як сісти за редагування першотвору, редакторів варто визначити, чого сподіваний користувач НІВ очікує від тексту та, яку інформацію потрібно для того вилучити.

Особливу увагу редактору потрібно сфокусувати й на процеси сприйняття тексту, його усвідомлення і розуміння. Якщо в редактора не виробилося наукової культури, то він і не мусить братися за опрацювання текстів, сенсу яких, принаймні, не усвідомлює. Інакше редактор не зможе якісно опрацювати текст.

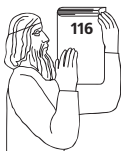
Ще одна важлива вимога для редпідготовки НІВ — зацікавленість у предметі та внутрішня мотивація редактора. Якщо йому нецікаво та/або він не розуміє предмет, то таку роботу після редакторського втручання не можна допускати до оприлюднення, бо такий текст можна вважати некомпетентним.

Перед публікацією першотвору науково-інформаційної тематики редакційна колегія має цю роботу затвердити на підставі власних висновків. Редагування текстів науковці сприймають не завжди однозначно. Деякі вважають, що це має бути суто перевірка граматичних помилок у матеріалі НІВ, інші вважають, що редагування — це усунення недоліків у роботі автора — не лише мовно-комунікативних, а й логічно-концептуальних. В

будь-якому випадку, редактор комплексно та ґрунтовно опрацює першотвір, а сюди входить і стилістичне оформлення, і виправлення помилок, і слідкування не тільки за змістом, а й за формою його подання. Проте редактор ні в якому разі нічого не дописує за автора в НІВ — він лише допомагає автору ефективніше донести свою концепцію, зорганізувати виклад [2].

Редакторові не слід відкладати роботу над НІВ у «довгий ящик», а почати опрацювання тексту заздалегідь, щоб потім мати час на виправлення та їх погодження. Це досить важливо, оскільки якщо безперервно працювати над одним і тим же текстом, з часом око «замилюється» — тобто редактор перестає бачити помилки. Редактор за надто тривалого й частого контакту з правленим текстом НІВ може не побачити найпростіші помилки, наприклад, неправильну літеру в слові чи його невідповідне до контексту вживання. Тому, після тривалої роботи варто дати собі перерву у декілька днів, але потім знову повернутися до текстів. Завдяки свіжому погляду на текст редактор НІВ може ефективніше вдосконалити його виклад: спростити речення, прибрати зайві слова, повтори.

Наукова галузь має багато специфічних термінів, й редактор науково-інформаційного контенту повинен ретельно опрацювати їх, щоб уникнути неточностей. Для цього редактор має перевіряти всі форми термінології у словниках, як традиційних, так і мережевих. Особливо це стосується вузькофахових термінів. Слід, проте, уникати й двозначних дефініцій, перенасиченості.

Отже, від редактора науково-інформаційного видання залежить багато в чому, чи набуде ефективного поширення інформація, викладена там. Рівень його знань у тому науковому секторі, для якого він опрацює науково-інформаційне видання, відіграє вирішальну роль, адже від цього напряму залежить наукова, комунікативна, концептуальна успішність видання. Зокрема, від усталеності його редакторських навичок залежить здатність не тільки завважувати помилки у викладі, а й дотримання міжнародного стандарту подання наукових текстів.

Література:

1. ВР України, Закон «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993. № 3322-XII. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

2. Пилипчук В. Г. Наукова інформація: питання теорії, викладення та редагування / В. Г. Пилипчук, В. М. Брижко // Інформація і право. 2015. № 3. С. 135–149.

References:

1. (1993). *VR Ukraine, Zakon 'Pro naukovo-tekhnichnu informatsiiu'* [Verkhovna Rada of Ukraine, Law 'On Scientific and Technical Information'], № 3322-XII. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text> [in Ukrainian].

2. Pylypchuk, V. H., & Bryzhko, V. M. (2015). *Naukova informatsiia: pytannia teorii, vykladennia ta redahuvannia* [Scientific information: issues of theory, presentation and editing]. *Informatsiia i pravo*, 3, 135–149 [in Ukrainian].

УДК 655.51

© **Діана Мелянець**, студентка 4-го курсу, НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, м. Київ, Україна, 2022 р.

Науковий керівник: О. М. Левчук, канд. філол. наук, доц., НН ВПІ КПІ ім. Ігоря Сікорського

ОСОБЛИВОСТІ РЕДАКТОРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ ФОЛЬКЛОРНИХ ТЕКСТІВ

Проаналізовано роль редактора у редагуванні та підготовці фольклорних текстів, виокремлено особливості редакторської підготовки фольклорних текстів, зазначено особливості сприйняття обробленого матеріалу читачем.

Ключові слова: фольклорне видання; редакторська підготовка; архаїзми; історизми; першотвір.

The role of the editor in editing and preparation of folklore texts is analyzed, the peculiarities of editorial preparation of folklore texts are singled out, the peculiarities of the reader's perception of the processed material are noted.